

Den naturlige samtale med patienten eller borgeren om ønsker til livets afslutning

Gældende for medarbejdere i Center Pleje og Omsorg.

Formål	Formålet med vejledningen er at højne kvaliteten af den naturlige samtale, om ønsker til den sidste levetid med de ældste og mest syge borgere, så medarbejderne bedre kan understøtte borgerens ønsker og en værdig død.
Husk at det altid er vigtigt, at du lytter mere end du taler, både i de uventede- og de planlagte samtaler.	
Hvornår skal snakken om den sidste tid tages samt definition af målgruppe	Det er svært at lave en opdeling af hvilke patienter – og hvornår man skal tage snakken med den enkelte patient. Generelt er det vigtigt, at samtalen tages tidligt i et alvorligt sygdomsforløb, hvor patienten stadig er beslutningsdygtig, og hvor der er god tid til, at både de pårørende og patienten kan indstille sig på, hvad der skal ske. Dog er det en god tommelfingerregel at stille sig selv nedenstående spørgsmål: <ul style="list-style-type: none">• "Ville jeg blive overrasket, hvis patienten døde inden for de næste 6-12 måneder?"<ul style="list-style-type: none">○ Hvis du svarer 'nej' til spørgsmålet, bør du åbne muligheden for en samtale med borgeren eller patienten om den sidste del af livet. I Rebild Kommune er det besluttet, at den naturlige samtale skal være en del af indflytning på ældrecenter.
Hvem skal snakke med borgeren om den sidste tid?	I Rebild Kommune er det okay at sige fra, hvis man ikke føler sig klædt på til opgaven. Samtidig er det vigtigt, at den medarbejder der siger fra, sikrer at der er en anden medarbejder, der varetager opgaven.
Hvem kan medarbejderen sparre med?	Medarbejderen har mulighed for sparring generelt, efter samtalen eller efter forløb hvor borgeren dør. Sparringen kan være med: <ul style="list-style-type: none">• Kollega• Assisterende leder• Leder
Forslag til spørgsmål samtalen kan åbnes med	<u>Nedenstående spørgsmål kan anvendes eller bruges til inspiration:</u> <ul style="list-style-type: none">• I Rebild Kommune synes vi, det er vigtigt, at vi kan tage udgangspunkt i dine ønsker til livets afslutning, hvis der sker dig noget, så det bliver aktuelt. Har du gjort dig nogle tanker om det?• I Rebild Kommune har vi, lige nu, fokus på at sikre, at vi kan tage udgangspunkt i dine ønsker til livets afslutning, hvis der sker dig noget, så det bliver aktuelt. Har du gjort dig nogle tanker om det?
Triagering	Terminale patienter skal triageres af både hjemmeplejen og sygeplejen. Dette grundet deres kompleksitet som kan være både fysisk, psykisk, social og organisatorisk. Det er vigtigt, at faglig dialog om Den naturlige samtale indgår på triageringsmøderne i hjemme- og sygepleje, da det vil bevirke, at: <ul style="list-style-type: none">• Der kommer øget fokus på, om patienten er tilbudt samtale om ønsker til den sidste tid.• Medarbejderne kan tale om, hvem der tager samtalen med patienten – fx med udgangspunkt i relationen, kendskab til patienten eller andet.• Videndeling:<ul style="list-style-type: none">○ Flest mulige medarbejder der kommer i hjemmet, er orienteret om, at der er talt med patienten og muligvis også pårørende om patientens ønsker til den sidste tid. Dokumentation ifm. triagering dokumenterer plejen og sygepleje samme sted, så det er derfor vigtigt at starte med at skrive hvilken faggruppe, der dokumenterer og at have respekt for ikke at rette i hinandens dokumentation.

Pårørendes rolle:	<p><i>"Alle projektdeltagerne har erfaringer med, at det fungerer bedst, når de pårørende (forstået som de nærmeste, familie og/eller venner) involveres. Men der er heller ingen tvivl om, at der er mange, der indimellem oplever de pårørende som en udfordring, især fordi de af og til kommer til at stå med det synspunkt: <u>I skal gøre alt, hvad der er muligt for at forlænge min kæres liv</u>, også selv om dette kan være i modsætning til både borgerens eget og de sundheds-professionelles vurdering af situationen."</i></p> <p>Jf. Dansk Selskab for patientsikkerhed; Klar til samtalen.</p> <p>Hvis patienten ønsker det, skal de pårørende inviteres med til samtalen.</p>
Dokumentation efter samtalen	<p>Både planlagte og uventede samtaler om livets afslutning, skal dokumenteres i skemaet "Livets afslutning".</p> <p>Hvis patienten ikke ønsker at tale om egne ønsker til den sidste tid, skal dette dokumenteres i skemaet, hvor der også kan skrives lidt om, hvorfor patienten ikke ønsker at tale med medarbejderen om dette.</p> <p>Hvis patienten ønsker at tale om egne ønsker til den sidste tid, skal dette dokumenteres i skemaet, hvor der også er mulighed for, at dokumenterer evt. pårørendes ønsker.</p>
Lommekort	Lommekort til Den naturlige samtale ligger under "Lommekort" på hjemmesiden: avis.rebild.dk